

جلوه‌ای از حیات عالم ربانی

آیت‌الله حاج شیخ

محمد جعفری اراکی

شهر اراک در گذر زمان و در طول تاریخ، شاهد درخشش ستارگانی فروزان در آسمان علم و دانش بوده است. مردانی که هریک با کوله‌باری از تعهد و احساس مسئولیت، به خدمت به شریعت مقدس پرداختند و به‌خوبی از عهده آن برآمدند. یکی از آن بزرگمردان نامی، عالم ربانی آیت‌الله حاج شیخ محمد جعفری اراکی رحمۃ‌الله علیه است. شخصیتی بزرگ و استادی دلسوز که یادگار حوزه علمیه نجف اشرف و بقیة‌السلف تلامذه آیت‌الله‌العظمی خویی و حضرت امام خمینی رحمۃ‌الله علیه در دوران کنونی بود که متأسفانه مقامات علمی و عرفانی وی ناشناخته ماند. این مقاله نگاهی گذرا به زندگی سراسر افتخار این عالم ربانی دارد.

• وفات

آیت‌الله جعفری اراکی پس از عمری خدمت و تلاش و تدریس و تربیت شاگرد در ۲۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۶ (۸ مهر ۱۴۰۳) دار فانی را وداع گفت. اعلی‌الله مقامه وحشره الله مع محمد وآله رحمۃ‌الله علیهم.

در پی ارتحال این عالم ربانی، آیات حسینی بوشهری

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و اعرافی مدیر

حوزه‌های علمیه کشور، پیام‌های تسلیتی صادر کردند.

• آیت‌الله حسینی بوشهری

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ انا لله وانا الیه راجعون
ارتحال فقیه جلیل‌القدر حضرت آیت‌الله حاج شیخ محمد جعفری اراکی رحمۃ‌الله علیه موجب تألم و تأثر گردید. آن عالم ربانی عمر مبارک خود را در تحصیل، تدریس و تألیف گذراند و اندوخته‌های علمی و معنوی بسیاری که از حضرات آیات عظام امام خمینی، خویی و در عرفان و اخلاق از حضرت آیت‌الله سید جمال‌الدین گلبایگانی رحمۃ‌الله علیه کسب کرده بود را در مسیر ترویج معارف مکتب اهل بیت رحمۃ‌الله علیهم صرف کرد.

از آن استاد ارجمند حوزه علمیه تهران تألیفات ارزشمندی به یادگار مانده و از کرسی تدریس او فضایی بسیاری کسب فیض کرده‌اند.

اینجانب ارتحال آن عالم متعهد و انقلابی را به همه بازماندگان، حوزه‌های علمیه و ارادتمندانش تسلیت عرض می‌کنم و از خداوند متعال برای آن فقیه عالی‌قدر علو درجات و برای بازماندگان صبر و اجر مسئلت دارم.

• آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور

انا لله وانا الیه راجعون
درگذشت عالم متقی و استاد ارجمند حضرت آیت‌الله جعفری اراکی رحمۃ‌الله علیه موجب تأسف گردید. آن عالم جلیل‌القدر پس از کسب فیض در حوزه علمیه نجف اشرف، در تهران رحل اقامت افکنده و بیش از سه دهه طالبان علوم دینی را از محفل ارزشمند علمی خویش بهره‌مند نمود.

اینجانب فقدان ایشان را به خانواده محترم، شاگردان و ارادتمندان به‌ویژه حوزه علمیه دیرپای مروی تهران تسلیت عرض نموده و از خداوند غفور ودود، برای آن روحانی پارسا، رفعت مقام و بخشش بیکران و برای بازماندگان بهروزی، عزت و پاداش نیک الهی خواهانم.

تیهیه و تنظیم: سید حسین کشفی

۱. مباحث فقه (از ابتدای طهارت تا دیات تا دیات که حاصل افادات درس خارج فقه در مدرسه مروی می‌باشد).

۲. مباحث اصول (یک دوره کامل اصول که حاصل افادات درس خارج اصول در مدرسه مروی می‌باشد).

۳. تقریرات درس خارج فقه و اصول آیت‌الله العظمی خویی.

۴. تقریرات درس خارج اصول آیت‌الله میرزایقر زنجانی.

۵. کنوز المطالب فی کشف رموز المکاسب (شرخی نو بر مکاسب شیخ انصاری)، تألیف حجت‌الاسلام محمدمهدی اسلامی که بر اساس دروس آیت‌الله جعفری اراکی نگارش شده است.

• ازدواج و فرزندان

آیت‌الله جعفری اراکی در سال ۱۳۳۶ با صبیّه آقای حاج سیدعلی فردوسی رضوی – از سادات بافضیلت رضوی خوانسار– وصلت نمود. حاجیه خانم فردوسی بانویی مؤمنه و بافضل و کمالات بود که در اسفند ۱۳۹۶ پس از تحمل چند سال رنج بیماری دار فانی را وداع گفت. حاصل این وصلت مبارک، ۶ پسر و یک دختر بوده است. عالم فاضل حجت‌الاسلام والمسلمین حاج شیخ مجتبی جعفری اراکی فرزند ارشد آیت‌الله جعفری اراکی می‌باشد که از فضایی حوزه علمیه قم به‌شمار می‌آید و اکنون به وظیفه تبلیغ در داخل و خارج از کشور و تدریس اشتغال دارد.

بسیاری در این سال‌ها از محضر ایشان استفاده‌ها نمودند.

• هجرت به تهران

در آذرماه سال ۱۳۶۵ش و پس از سپری کردن حدود سی و چهار سال عمر پرپرکت خویش و کسب فیض از محضر اساتید و بزرگان حوزه علمیه نجف اشرف و برابر فشار حکومت یعنی عراق به ایران و وطن خود مراجعت نمود. وی با در خواست‌های مکرر عده‌ای از علمای تهران و استخاره به‌هنگام تشرّف به زیارت امام رضا رحمۃ‌الله علیه در تهران مستقر گردیده و تدریس را در حوزه علمیه مروی آغاز نمود. آیت‌الله جعفری اراکی رحمۃ‌الله علیه بیش از سه دهه چراغ بحث و تدریس خارج فقه و اصول را در حوزه علمیه مروی تهران روشن نمود و با تربیت شاگردان فراوان به محافل درسی حوزه‌های علمیه تهران گرمی بخشید و فضایی بی‌شماری را از سرچشمه زلال علوم اهل‌بیت رحمۃ‌الله علیهم بهره‌مند ساخت و در طول ۲۵ سال موفق شد، یک دوره کامل فقه از کتاب طهارت تا کتاب دیات را تدریس کند و حاصل آن، «افادات در فقه و اصول» را در ده‌ها دفتر مکتوب کرده است.

• تألیفات

ایشان دارای آثار فراوان در زمینه فقه و اصول و اخلاق است که متأسفانه هیچ‌یک از آنان به چاپ نرسیده است. برخی از این آثار عبارت است از:

• ولادت

آیت‌الله حاج شیخ محمد جعفری اراکی، فرزند مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین حاج شیخ حسن جعفری اراکی در اسفند ۱۳۱۰ش (۱۳۵۰ق)، در بیت علم و فضیلت در روستای عالم خیز کورود به دنیا آمد. روستای کورود در جنوب غربی اراک واقع شده و چندی است بدان متصل گردیده است.

• اجداد

اجداد آیت‌الله جعفری اراکی همگی در سلک شریف روحانیت و از علمای زمان خود و معروف به زهد و تقوی بوده‌اند. جد اعلای ایشان مرحوم آخوند ملاجعفر از شهرستان خوانسار به کورود هجرت نموده است.

• تحصیلات

ایشان پس از تحصیلات ابتدایی، در سال ۱۳۲۱ش برای شروع تحصیلات حوزوی به حوزه علمیه حاج محمدابراهیم خوانساری اراک آمد و به‌مدت چهار سال نزد اساتید آن حوزه، از جمله حضرات آیات: سیدکاظم کوشای گلبایگانی و سیدعلی میریحایی کهرودی، ادبیات و مقدمات را فرا گرفت.

• هجرت به قم

ایشان در سال ۱۳۲۵شمسی برای ادامه تحصیلات، رهسپار حوزه علمیه قم شد. در قم مدتی در مدرسه فیضیه، سپس در مدرسه حجتیه ساکن و مشغول به تحصیل شده و دروس شرح لمعه و سطح را نزد اساتید حوزه به پایان رسانید. آیت‌الله جعفری اراکی در سال‌های حضور در حوزه علمیه قم به دست مرحوم آیت‌الله‌العظمی شیخ عبدالنبی اراکی ملبس به لباس روحانیت شد.

• هجرت به نجف

ایشان از وقت سال تحصیل در حوزه علمیه قم، در سال ۱۳۳۱ش برای ادامه تحصیلات عالیه حوزوی به نجف اشرف هجرت نموده و در شب اول ماه صفر سال ۱۳۷۲ به شهر نجف وارد شد.

اساتید آیت‌الله جعفری اراکی در حوزه علمیه نجف عبارتند از حضرات آیات عظام:

- حاج سیدابوالقاسم خویی (یک دوره خارج اصول و ۲۵ سال خارج فقه از اول اجتهاد و تقلید)؛
- میرزا عبدالهادی شیرازی (خارج فقه، کتاب الرضاع)؛
- میرزایاقر زنجانی (یک دوره خارج اصول)؛
- شیخ حسین حلی (خارج فقه)؛
- میرزا حسن یزدی (خارج فقه)؛
- امام خمینی (خارج فقه مکاسب).

پس از حوادث خرداد ۱۳۴۲ و تشرّف امام خمینی رحمۃ‌الله علیه به نجف اشرف، مدت چهارده سال از درس خارج فقه مکاسب ایشان – که در مسجد شیخ انصاری برگزار می‌شد– استفاده نمود. آیت‌الله جعفری اراکی به‌همراه حضرات آیات سیدمهدی مرعشی و حسن صافی اصفهانی، پس از کسب اجازه از آیت‌الله سید محمدتقی بحرالعلوم رحمۃ‌الله علیه نماز جماعت ظهر امام خمینی رحمۃ‌الله علیه را در مسجد شیخ انصاری برقرار نمود.

۷. سید جمال‌الدین گلبایگانی

آیت‌الله جعفری اراکی در ایام حضور در نجف اشرف با این فقیه عارف مراوده داشته و تا زمان رحلت ایشان از محضرشان کسب فیض معنوی و عرفانی برده‌اند.

• تدریس

ایشان از ابتدای ورود به حوزه علمیه نجف اشرف، در کنار تحصیل، به تدریس سطوح عالی اشتغال داشته و از سال ۱۳۶۲ش تدریس درس خارج فقه را آغاز نمود و طلاب

معرفی کتاب

• تفسیر شمس

تفسیر شمس، اثر مصطفی بروجردی، تفسیری است که با هدف معرفی آیات و حینای به عموم علاقه‌مندان و تمرکز بر فهم پیام آیات و تبیین روان و رسای آن، در کنار پرهیز از کاربرد اصطلاحات تخصصی، پیچیده‌گویی و درازگویی، تاریخ‌سازی و داستان‌سرای، نگاشته شده است.

شیوه‌تفسیر

شیوه مفسر در این تفسیر، چنین است: در ابتدای هر سوره، اطلاعاتی کلی و اجمالی درباره سوره ارائه‌شده است؛ از جمله: تعداد آیات، مکی یا مدنی بودن سوره، نام یا نام‌های سوره، جایگاه سوره در ترتیب فعلی و ترتیب نزول و سرانجام، مروی فشرده بر محتوای سوره. در ادامه، آیات سوره، یکی‌یکی و در برخی موارد، به‌علت پیوستگی، چند آیه با هم، نقل شده است. معمولاً آیات قرآنی از بخش‌ها و فرازهای متفاوتی تشکیل می‌شوند؛ لذا تلاش شده است، هر فراز، جداگانه بررسی شود و اگر واژه‌ای نیاز به توضیح داشته باشد، بیان شده است.

همچنین از آنجا که واژگان قرآنی در جمله معنا می‌شوند، کوشش شده است، ضمن اشاره به مفهوم لغوی، به‌معنای آن در جمله مورد نظر نیز اشاره شود؛ زیرا مفسر معتقد است، چه‌بسا معنای واژه در آیه، مطابق معنای حقیقی واژه نبوده و به‌طور استعاره یا کنایه، به‌کار رفته باشد. در وهله بعد، تلاش شده است که پیام یا پیام‌های هر فراز از آیه، فهمیده شود و کوشش بر آن بوده که این پیام‌ها درست فهمیده شده و از تحمیل نکته‌ای که قابل استفاده از آیه نیست، خودداری شود. این کتاب در ده جلد توسط انتشارات بوستان کتاب به چاپ رسیده است.

• آیین پاسداری

آیین پاسداری به‌قلم آیت‌الله محمدباقر تحریری و همت انتشارات حوزه علمیه مروی چاپ شده است.

موضوع

این کتاب شرح دعای بیست و هفتم صحیفه مبارکه سجادیه است که دعای حضرت زین‌العابدین رحمۃ‌الله علیه برای مرزبانان و پاسداران از حریم حکومت دینی و ملت مسلمان است که علاوه بر مرزهای جغرافیایی، می‌تواند در مرزهای فرهنگی، عقیدتی و مجازی نیز مدنظر قرار گیرد و آن‌حضرت زمان دعا برای مرزبانان و پاسداران از حریم اسلام، وظایف اخلاقی و نفسانی مهمی را

آیت الله علم الهدی در دیدار رئیس جامعه المصطفی

طلاب خارجی، سفیران فرهنگ و آموزه‌های انقلاب هستند

نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی گفت: طلاب غیر ایرانی که در جامعة المصطفی العالمیه تحصیل می‌کنند، در واقع سفیران فرهنگ و ارزش‌های انقلاب ما در جامعه خود هستند.

آیت‌الله سید احمد علم‌الهدی در دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین علی عباسی، رئیس جامعة المصطفی العالمیه و جمعی از معاونین و همراهان که در دفتر نماینده ولی فقیه خراسان رضوی برگزار شد، اظهار کرد: طلاب غیر ایرانی که در جامعه المصطفی العالمیه تحصیل می‌کنند، در واقع سفیران فرهنگ و ارزش‌های انقلاب ما در جامعه خود هستند.

به گزارش خبرگزاری رسا، نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی با تأکید بر ضرورت ارتباط قوی‌تر طلاب خارجی با حوزه‌های علمیه افزود: همنشینی و محشور شدن این طلاب با اساتید و طلاب ایرانی حوزه‌های علمیه می‌تواند آنان را با اندیشه‌های انقلابی بیش از پیش آشنا کند.

وی به علاقه شیعیان در کشورهای همسایه نسبت به فرهنگ و آموزه‌های انقلاب اسلامی اشاره کرد و گفت: در همین راستا طلاب غیر ایرانی نقش بسیار مهمی در انتقال فرهنگ اجتماعی و انقلابی نظام جمهوری اسلامی ایران در کشور خود دارند

با تأیید شورای‌عالی حوزه‌های علمیه

مدیر جدید حوزه علمیه استان یزد انتخاب شد

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسین حسینی، با تأیید شورای‌عالی حوزه‌های علمیه، به‌عنوان مدیر حوزه علمیه استان یزد انتخاب شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شورای‌عالی حوزه‌های علمیه، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسین حسینی که از سوی آیت‌الله اعرافی، مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور، جهت مدیریت حوزه علمیه یزد پیشنهاد شده بود، در دوست و پنجاه و دومین جلسه شورای‌عالی حوزه‌های علمیه، به‌تأیید اعضای این شورا رسید تا به‌مدت ۳ سال عهده‌دار مدیریت حوزه‌های علمیه این استان باشد.

شایان ذکر است، پیش از وی، حجت‌الاسلام والمسلمین محمد شمس، مدیریت حوزه علمیه این استان را بر عهده داشت.

فراخوان کشوری نگارش مقالات کوتاه با محور سبک زندگی

فراخوان کشوری نگارش مقالات کوتاه با محور سبک زندگی توسط حوزه علمیه خواهران استان یزد اعلام شد.

خانم رویا دهقانی معاون پژوهش حوزه علمیه خواهران استان یزد، در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه از یزد از اعلام فراخوان کشوری اهل قلم خبرداد.

وی اظهار کرد: در فراخوان اهل قلم، مقالات بر اساس قوانین ستو پذیرفته می‌شود و محور این فراخوان، سبک زندگی است که علاقه‌مندان در چهار حیطه خلیقات فردی (پوشش، تغذیه سالم، تفریح، اصلاح الگوی مصرف)، خانواده(ازدواج، روابط خانوادگی، فرزنداوری، تربیت فرزند)، خلیقات اجتماعی (انضباط اجتماعی، قانون‌مداری) و کسب و کار(وجدان کاری، روحیه کار جمعی)، می‌توانند مقالات خود را تدوین کنند.

معاون پژوهش حوزه علمیه خواهران استان یزد ابراز کرد: علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را تا تاریخ ۲۵ آبان ۱۴۰۳ به آدرس Ahle.ghlam@ در پیام‌رسان ایتا ارسال کنند و بعد از ارزیابی مقالات، به اثرهای برتر جوایزی اهدا خواهد شد.

برگزاری اولین آزمون تخصصی سطح ۴ رشته تبلیغ در شهر تهران

آزمون سطح ۴ تبلیغ به‌همت مرکز تخصصی تبلیغ دارالحکمه و با حضور معاون آموزش حوزه علمیه استان تهران در مجموعه شهدای سرچشمه برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تهران، اولین آزمون سطح چهار تبلیغ به‌همت مرکز تخصصی دارالحکمه با حضور ۳۰ داوطلب در رشته تبلیغ سطح چهار در مجموعه شهدای سرچشمه برگزار گردید.

از شرایط شرکت در آزمون تخصصی تبلیغ سطح چهار، اتمام سطح سه حوزه علمیه و یا اشتغال به پایان‌نامه و تعهد به دفاع از پایان‌نامه تا نیم‌سال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳، تعهد به شرکت منظم در دروس، انجام پژوهش‌ها و ارائه مقالات در طول مدت تحصیل و داشتن روحیه پژوهشی و انگیزه می‌باشد.